

som grundlag for prioriteringer og som afsæt for den konkrete formulering af de kommende natur- og miljøpolitiske initiativer, det være sig i form af lovgivning, handlingsplaner, redegørelser, internationale initiativer, eller hvad det nu kan være.

I »Natur- og miljøpolitisk redegørelse 1995« har regeringen fremlagt de grundlæggende principper og perspektiver for tilrettelæggelsen af den fremtidige miljøpolitik. Alle er i dag klar over, at vi står over for store globale udfordringer, som også vil få betydning for den danske miljøpolitik. Forbruget af Jordens naturressourcer er meget ulige fordelt. Den fjerdedel af Jordens befolkning, der bor i de rige industrialiserede lande, står for tre fjerdedele af det globale ressourceforbrug og for en tilsvarende stor andel af den globale forurening.

De industrialiserede landes bestræbelser går i dag i bedste fald ud på at bremse stigningen i ressourceforbruget og forureningen. Samtidig stræber de fleste udviklingslande efter at opnå en levestandard, der svarer til vores, og hvis det skal ske under anvendelse af den nuværende teknologi, vil de miljømæssige konsekvenser desværre være helt uoverskuelige.

Der er simpelt hen ikke ressourcer og rent miljø nok til, at hele Jordens befolkning vil kunne leve, som den gør nu, og slet ikke, når vi i løbet af 50 år er blevet dobbelt så mange mennesker på kloden, som vi er i dag.

Der er således behov for, at vi reagerer på den globale udfordring ved at stille imod en bæredygtig udvikling. Vi bliver nødt til over en årrække at tilpasse vores produktion, livsstil og forbrug til det, som miljøet kan tåle, og at efterlade tilstrækkelige ressourcer til vores børn og børnebørn. I den forbindelse og i en sådan omstillingsproces kan vi have brug for værktøj som det økologiske råderum for at kunne illustrere de overordnede rammer for samfundets forbrug og for udnyttelsen og påvirkningen af naturens kredsløb.

Man må naturligvis erkende, at der på mange måder eksisterer et åbenlyst spænd mellem de konkrete reduktionsmål, som styrer den nuværende miljøindsats, og så de mere langsigtede krav om bæredygtig udvikling.

Som medlem af de rige landes klub, som allerede har trukket voldsomt på Jordens ressourcer og bæreevne, har vi en særlig forpligtelse til at gå foran i den nødvendige omlægning af produktion og forbrug.

Ved tilrettelæggelsen af den nødvendige tilpasning må det sikres, at udviklingen på samme tid bliver økologisk bæredygtig, socialt acceptabel og økonomisk farbar både nationalt og globalt. Jeg tror på, at vi kan gennemføre dette og stadig opretholde og måske endda forbedre den nuværende livskvalitet. Må jeg i øvrigt en passant henvise til den rapport, der er kommet fra Det Økonomiske Råds formandskab, som netop har prøvet at opstille økonomiske regnestykker og modeller for, hvad det vil koste os, hvis vi eksempelvis vil gennemføre vores målsætninger på energiområdet med reduktion af CO₂.

Da vi hverken kan eller vil stille os i vejen for økonomisk vækst i de fattige lande, bliver vores opgave at medvirke til en reduktion af miljøbelastningen både i Danmark og i EU og gennem samarbejde med og bistand til de lande, der findes i den tredje verden, at medvirke til, at denne miljøbelastning ikke bliver for voldsom.

De vigtigste mål for de kommende års strategiske planlægning er derfor at medvirke til, at målene nås. Derfor vil regeringen i løbet af den kommende 4-års-periode arbejde for at videreudvikle en bred forståelse i befolkningen og i erhvervslivet for at etablere en langsigtet dansk miljøpolitik, der respekterer det.

Denne politik vil, som det fremgår af redegørelsen, basere sig på en lang række bærende elementer. Det er således vigtigt for menneskeheden at bevare biodiversiteten både i form af økosystemer, arter og arvemasse; biologisk mangfoldighed indgår derfor som et afgørende tema i dansk miljøpolitik. Befolkningens velfærd og sundhed er ligeledes også for miljøpolitikken et vigtigt mål.

Vi må forholde os aktivt til produkternes samlede miljøbelastning ved at se på konsekvenserne fra vugge til grav eller sagt med andre ord: Miljøindsatsen skal, som det også fremgår af redegørelsen, produktorienteres.

De fysiske omgivelser og de kulturelle værdier udgør en vigtig del af livskvaliteten, og de skal derfor bevares. Vi må fastholde de generelle strategier, bl.a. om et højt beskyttelsesniveau, forsigtighedsprincippet, om forebyggelse og om, at forureneren betaler.

Regeringen vil også i fremtiden arbejde for konsensus om natur- og miljøpolitikken med henblik på at opnå en langsigtet bæredygtig udvikling.

De enkelte aktører vil derfor blive inddraget i udformningen af den fremtidige miljøindsats på en måde, som tager hensyn til de erhvervsmæs-